

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES
Ensenyament de Relacions Laborals
(PLA 1995)

SOCIOLOGIA DE LES R.R.L.L. A EUROPA

Primer Quadrimestre
CURS 2002-2003

Assignatura Optativa
Crèdits Totals: 4,5

PROFESSORS:
Albert Terrones

Nom Assignatura: Relacions Laborals a Europa
Codi Assignatura: 15031204
Àrea de coneixement o Unitat Docent: Sociologia
Ensenyament: Relacions Laborals
Centre: Facultat de Ciències Jurídiques
Caràcter Assignatura: Obligatòria Optativa
 Anual Quadrimestral 1Q 2Q
Nombre de Crèdits: 3
Curs: Primer Segon Tercer Quart
Cicle: Primer Segon Doctorat
Curs Acadèmic (indicar els anys):
2002-03
Professors que imparteixen aquesta assignatura:
Albert Terrones

JUSTIFICACIÓ ASSIGNATURA

En els últims anys el nostre context social, polític, cultural i econòmic es cada cop amb més importància Europa. L'alumne ha de coneixer les institucions socials de representació d'interessos, les polítiques d'ocupació europees, els nous agents econòmics, etc., en aquest nou marc.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El curs presenta la diversitat de models de relacions laborals a Europa davant del repte de construcció europea. Es tracta d'observar la transformació de les estructures de representació del capital i del treball en un context econòmic i institucional canviant. Es planteja la convergència europea en termes d'estrategies de regulació/desregulació de les relacions laborals i el paper i la força dels agents socials per assolir els seus objectius. D'altra banda prestarà especial atenció a les empreses multinacionals i a les polítiques d'ocupació de la Unió Europea com a fenòmens d'especial rellevància en el nou entorn econòmico-social. El mètode d'ensenyament es basarà en la combinació de classes teòriques i classes pràctiques. L'ensenyament seguirà una doble estructura: d'una banda, exposicions magistrals i, d'altra, classes tipus seminari que faran possible la participació activa de l'alumnat, tot potenciant alhora el seguiment individual dels alumnes.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

1. Models teòrics de la diversitat estatal de sistemes de relacions laborals. Unitat de mercat i heterogeneïtat de models de relacions laborals a Europa.
2. Models estatals de relacions laborals. Principals eixos de divisió entre models. Els casos del Regne Unit, França, Alemanya i Itàlia: context, actors i pràctiques.
3. L'organització dels agents socials a nivell Europeu. Organització general, sectorial i territorial dels interessos. Les institucions socioeconòmiques a la Unió Europea. UNICE i les eurofederacions. La Confederació Europea de Sindicats.
4. La negociació col·lectiva a Europa. Trets de europeització de la negociació col·lectiva.
5. Empresa multinacional i Relacions Laborals.
6. Problemes actuals de la sociologia de les Relacions Laborals a Europa.
7. Conclusions: Forces homogeneitzadores de les relacions laborals a Europa: Homogeneització via desregulació vs. Regulació europea. Forces pel manteniment de l'heterogeneïtat dels models de relacions laborals a Europa.

PRACTIQUES.

Les classes pràctiques consistiran en la discussió i presentació a classe per part dels alumnes d'articles o altre material relacionat amb el programa. Està també previst realitzar videofòrums.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- AEDIPE(1995): *Flexibilidad en el trabajo: Estrategias y prácticas en Europa*. Barcelona: Ediciones Gestión 2000.
- Baglioni, G & Crouch, C. (1990): *European Industrial Relations: The Challenge of Flexibility*. Londres: Sage.
- Brunet, I & Belzuncegui, A. (1999) *Estrategias de empleo y multinacionales*. Barcelona: Icaria.
- Brunet, I. & Belzuncegui, A. (2000) *Empresa y estrategia en la perspectiva de la competencia global*. Barcelona: Ariel Economía.
- Cachón, L. & Lefresne, F. (1999): "Estrategia de los actores, lógica y políticas de empleo juvenil en Europa" en Cachón, *Juventudes, mercados de trabajo y políticas de empleo*. Valencia: 7 i mig.
- Ferner, A. & Hyman, R. (1994): *New Frontiers in European Industrial Relations*. Oxford: Blackwell.
- Holm-Detlev, K (1999): "Las relaciones laborales españolas en el marco europeo" en Miguel, F & Priento, C. *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI.
- Hyman, R. & Streeck, W. (1988): *New Technology and Industrial Relations*. Oxford: Blackwell.
- Poole, M. (1993): *Relaciones Industriales. Modelos y orígenes de la diversidad nacional*. Madrid: MTSS.
- Solé, C. (1999): *Las organizaciones empresariales en los años 90: Análisis de cinco sectores industriales*. Barcelona: EUB.

Altres Fonts:

- www.eiro.eurofound.ie
European Journal of industrial Relations
Industrial and Labour relations review
Industrial Relations Journal

CRITERIS D'AVALUACIÓ

La nota final serà el resultat de la suma de les qualificacions d'un examen corresponent a la part teòrica de l'assignatura (75%). L'altre 25% s'obtindrà de forma automàtica amb l'entrega d'una recensió sobre alguna de la bibliografia bàsica oferta, i una breu presentació oral a classe.

METODOLOGIA DOCENT

Quant a la part teòrica, classes magistrals fent servir mitjans tècnics com ara transparències i vídeos, fomentant la participació de l'alumnat, particularment al final de l'exposició cercant la implicació de l'alumne iavaluant el seguiment i comprensió que l'alumnat ha assolit sobre el tema tractat.

Quant a la part pràctica, foment de la dinàmica de grup monitoritzada pel professor. Els alumnes han de desenvolupar un tema d'investigació i defensar-lo davant el professor i els seus companys. Es pretén un equilibri entre la participació de l'alumnat i fomentar el diàleg entre aquests, a fi d'introduir la temàtica acadèmica en el seu discurs, tant dins com fora de l'aula.

TEMPORALITZACIÓ DEL PROGRAMA

Cadascun dels temes de que consta el programa té una duració estimada de dos setmanes. En total 14 setmanes.

L'execució del treball d'investigació es realitzarà al llarg de tot el curs, seguint les etapes d'investigació científica.

MATERIALS A UTILITZAR

Ja indicat a bibliografia bàsica.

ATENCIÓ PERSONAL I RECOLZAMENT ALS ALUMNES

- Canal de comunicació: Tutorías. Atenció permanent per correu electrònic
Horaris d'atenció a l'alumnat:
Dilluns de 18 a 20
Dimarts de 17 a 19
Dimecres de 18 a 19
Divendres de 13 a 14